

Klinični inštitut za klinično kemijo in biokemijo
Univerzitetni klinični center Ljubljana
Njegoševa ul. 4, 1525 Ljubljana

T: 01 522 39 93
F: 01 432 51 31
E: milan.skitek@kclj.si

Slovensko združenje za klinično kemijo in
laboratorijsko medicino

Številka: RSK – 17/2019
Datum: 6. 12. 2019

Zadeva: **Mnenje RSK glede izvajanja odvzema vzorcev urina za potrebe analitike prepovedanih drog**

Medicinski laboratoriji, ki delujejo z dovoljenjem za delo na področju medicinske biokemije, so pristojni, kompetentni in usposobljeni za izvajanje testiranja urinskih vzorcev na droge pri preiskovancih v klinične namene. Laboratorij vodi specialist medicinske biokemije, ki je odgovoren za interpretacijo rezultatov teh preiskav. Testiranje temelji na zdravstveni obravnavi, pri kateri preiskovanec prostovoljno sodeluje. Postopek odvzema urinskega vzorca se izvaja po priporočilih strokovnega združenja, ki jih je potrdil RSK za laboratorijsko medicino - medicinsko biokemijo. V omenjenem postopku ni predvidena fizična kontrola, osebni pregled ali kakršnokoli drugačno poseganje v intimnost preiskovancev.

Pri zdravstveni obravnavi, s katero preiskovanec soglaša, se pričakuje preiskovančevo prostovoljno sodelovanje pri odvzemu biološkega vzorca (enako kot npr. pri jemanju predpisanih zdravil ipd.). Pri postopkih, kjer gre za neprostovoljno kontrolo (ali celo prisilo) in so posledice rezultatov testiranja za preiskovanca lahko zelo neugodne, pa je utemeljeno pričakovati, da ima preiskovanec drugačen interes in zato je pri odvzemu vzorca potrebno zagotoviti prisotnost osebja, ki je pristojno in pooblaščen za fizični nadzor. Tovrstne aktivnosti bi zahtevale dodatno usposobljenost osebja in drugačno organizacijo odvzema vzorcev.

RSK za laboratorijsko medicino - medicinsko biokemijo meni, da mora zdravstvena ustanova v primerih, ko je pri odvzemu urinskih vzorcev potreben fizični nadzor in/ali osebni pregled, zagotoviti osebje, ki je usposobljeno za takšne aktivnosti. Za ta namen lahko ustanova organizira izobraževanje obstoječega osebja, pri čemer mora rešiti tudi vprašanje pooblastil in pravne zaščite, ali pa zaposli dodatno osebje, ki je že usposobljeno in pristojno za opravljanje fizičnega nadzora in/ali osebnega pregleda preiskovancev. Poleg tega je potrebno v takšnih primerih zagotoviti potrebno infrastrukturo: primerno urejene prostore, ki omogočajo nadzor oddajanja urina, ter fizično varovanje in/ali tehnično zaščito laboratorijskih delovnih prostorov, v katerih se shranjujejo vzorci in izvajajo analize.

Izr. prof. dr. Milan Skitek, spec. med. biokem., svetnik
Predsednik RSK za laboratorijsko medicino –
medicinsko biokemijo